

พระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคน
ต่างด้าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทำงานของ
คนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลง
วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ใน
ราชอาณาจักรของคนต่างด้าว เฉพาะในฐานะดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลในคณะผู้แทนทางทูต
- (๒) บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล
- (๓) ผู้แทนของประเทศสมาชิกและพนักงานขององค์การสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ

(๔) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงาน
ประจำอยู่กับบุคคลใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓)

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามความตกลงที่รัฐบาลไทย
ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๖) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจเพื่อประโยชน์ในทางการ
ศึกษาวัฒนธรรม ศิลป การกีฬา หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ ตามที่จะได้กำหนด
โดยพระราชกฤษฎีกา

(๗) บุคคลซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ
อย่างหนึ่งอย่างใด

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“ทำงาน” หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ ด้วยประสงค์จ้างหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติ

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ งานใดที่ห้ามคนต่างด้าวทำในท้องถิ่นใด เมื่อใด โดยห้ามเด็ดขาด หรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใดเพียงใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ รัฐบาลมิได้ห้ามไว้ในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๖ คนต่างด้าวจะทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานเทียบชื่อเหมือนกรมฯ เว้นแต่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนในระยะการทำงานไม่เกินสิบห้า

วัน แต่คนต่างด้าวนั้นจะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือขอรับอนุญาตหรือ
เจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบ ตามแบบขอรับคำกำหนด

มาตรา ๘ กายได้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนต่างด้าว บุคคลใด
ประสงค์จะให้คนต่างด้าวมาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร
จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตแทนคนต่างด้าวนั้นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่ง
อธิบดีมอบหมายก็ได้

อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะออกใบอนุญาตให้
แก่คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อคนต่างด้าวนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร
แล้ว

มาตรา ๙ ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานตามมาตรา ๗ และ
มาตรา ๘ อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไข
อย่างใดเพื่อให้คนต่างด้าวปฏิบัติตามได้ ในกรณีเช่นนั้น ต้องให้คนต่างด้าว
ให้คำรับรองก่อนว่าจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นได้ และถ้าเป็นกรณี
ตามมาตรา ๘ คนต่างด้าวนั้นต้องให้คำรับรองก่อนเดินทางเข้ามาใน
ราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานใน
ราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมาย
อื่น ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คนต่างด้าวนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร แต่ถ้า
คนต่างด้าวนั้นอยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ระยะเวลาสามสิบวัน ให้นับแต่
วันที่ทราบการได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการ
ลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น ในระหว่างรอรับใบอนุญาต ให้ผู้นั้นคำ
ขอทำงานไปพลางก่อนได้

เมื่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอแล้วให้
ออกใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ ต้อง
มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาใน
ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยมิใช่ได้
รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน

(๒) ไม่เป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ หรือต้องห้ามตามเงื่อนไขที่
รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะทำงานใดได้เฉพาะที่รัฐมนตรี
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรี
จะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

(๑) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่ง
ได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศหรือ
อยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(๒) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต
ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออก
นอกราชอาณาจักร

(๓) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย
ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.
๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวจะทำงานใดที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกเว้นแต่

(๑) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๐ ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้น ๆ

(๒) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๒ ให้มีอายุตามที่อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนดแต่ไม่ให้เกินหนึ่งปีนับแต่วันออก

(๓) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรในขณะออกใบอนุญาต

(๔) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยไม่กำหนดเวลาแน่นอน ให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันออก

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ได้รับการขยายระยะเวลาการทำงานตามกฎหมายนั้น ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อ

นายทะเบียนภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับการขยายระยะเวลาและ
ให้นายทะเบียนจัดแจ้งการขยายระยะเวลานั้นลงในใบอนุญาต

มาตรา ๑๕ ก่อนใบอนุญาตสิ้นสุดและผู้รับใบอนุญาตประสงค์
จะทำงานนั้นต่อไปให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียน ในกรณี
เช่นนี้ ให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเดินทางไปพลาทก่อนได้จนกว่านายทะเบียน
จะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

การต่ออายุใบอนุญาตให้ต่อได้ครั้งละหนึ่งปี เว้นแต่

(๑) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้ต่ออายุได้อีก
ไม่เกินระยะเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตนั้น ได้รับการขยายระยะเวลาให้อยู่ใน
ราชอาณาจักร

(๒) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ต่ออายุได้อีก
ครั้งละสามสัปดาห์เว้นแต่คนต่างด้าวนั้นได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร
ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อไป โดยมีกำหนดเวลาที่แน่นอนเกิน
สามสัปดาห์ ให้ต่ออายุใบอนุญาตได้เท่าระยะเวลาที่รับอนุญาตให้อยู่ใน
ราชอาณาจักร แต่ไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๖ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดแบบ หลัก
เกณฑ์และวิธีการในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๗
มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒

(๒) การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตตาม
มาตรา ๑๕

(๓) การขอรับใบแทนและการออกใบแทนใบอนุญาตตาม
มาตรา ๑๕

(๔) การขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนการทำงานหรือ
เปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา ๒๑

(๕) การออกบัตรประจำตัวตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตหรือไม้อ่อนุญาตตาม
มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต
ตามมาตรา ๑๕ หรือไม้อ่อนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่
ในการทำงานตามมาตรา ๒๑ ผู้ขอมีสิทธิหรือพรรคต่อรัฐมนตรีโดยทำเป็น
หนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานรองอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียน
แล้วแต่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งไม้อ่อนุญาต เมื่อ
ได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้ยื่นอุทธรณ์นำส่งคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน
ให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันและ
ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรี
ให้เป็นที่สุด

ในกรณีเอทธรณ์คำสั่งไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕
ทุกตัวในวรรคหนึ่ง ผู้ขอหรือผู้ยื่นอุทธรณ์มีสิทธิทำงานไปพลางก่อนได้ จนกว่าจะ
มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ
ที่ทำงาน ในระหว่างที่รับาน เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนาย
ทะเบียนได้เสมอ

มาตรา ๑๘ ถ้าใบอนุญาตชำระคดีในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับ ใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำระคดีหรือสูญหาย

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คนต่างด้าวเลิกทำงานตามระเบียบไว้ในใบอนุญาตให้ส่งมอบ ใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียน ในท้องที่จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เลิกทำงานนั้น

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตทำงานอื่นใดนอกจากงานที่ระบุไว้ใน ใบอนุญาตหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงาน ให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงานหรือรับคนต่างด้าวเข้าทำงานที่มีลักษณะหรือเงื่อนไขในการทำงานแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๓ บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือมีคนต่างด้าวออกจากงาน ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือวันที่คนต่างด้าวนั้นย้ายหรือออกจากงานแล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว” ประกอบด้วยปลัดกระทรวง

มหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทน
 กระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการ
 ปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรม
 อัยการ ผู้แทนกรมทะเบียนการค้า ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทน
 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรี
 แต่งตั้งไม่เกินสามคนเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมแรงงานเป็นกรรมการ
 และเลขานุการ

มาตรา ๒๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราว
 ละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนถึง
 คราวออกตามวาระเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้
 แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้ง
 ซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ
 กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการมีหน้าที่วินิจฉัย ให้คำแนะนำหรือคำ
 ปรีกษาแก่รัฐมนตรีดังต่อไปนี้

- (๑) การออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔ (๖) และมาตรา ๖
- (๒) การกำหนดงานที่รัฐมนตรีจะประกาศตามมาตรา ๑๒
- (๓) การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖
- (๔) การพิจารณาขอทรัพย์สินคำสั่งตามมาตรา ๑๗
- (๕) เรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้า ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มเติมอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ ให้ทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุ กรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีหรือ เจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(๒) เข้าไปในสถานที่ใดที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าคนต่างด้าวทำงานในระหว่างเวลาที่เชื่อได้ว่าการทำงาน เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้ผู้อำนวยการสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ จากบุคคลที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าว หรือบุคคลผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๑ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัว

ในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๓ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๘ หรือทำงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๗๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวผู้ใดทำงานเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุหรือโดยยื่นคำขอแล้วแต่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ และคนต่างด้าวผู้นั้นมิได้อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนหรือได้อุทธรณ์แล้วแต่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกหรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสาร หรือหลักฐาน หรือขัดขวาง

หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่บริษัทหรือเจ้าพนักงานซึ่งบริษัทมอบหมาย
หรือนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๔๒ บุคคลใดมีคนที่ต่างตัวทำงานในธุรกิจของตนก่อนวัน
ที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.
๒๕๑๕ ใช้บังคับและยังมีได้แจ้งรายการเกี่ยวกับคนที่ต่างตัวทำงานอยู่
กับตนตามข้อ ๓๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวจนถึงวันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นแจ้งรายการดังกล่าวตามแบบที่บริษัท
กำหนดภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตที่ออกให้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ใช้ได้ต่อไปตรา
เท่าที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ และผู้รับใบอนุญาตยังทำงานที่ได้รับอนุญาต
นั้น

มาตรา ๔๔ คนต่างตัวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมาย
ว่าด้วยคนเข้าเมือง และทำงานอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับ และได้ยื่น
คำขอรับใบอนุญาตต่อบริษัท หรือเจ้าพนักงานซึ่งบริษัทมอบหมายตาม
ข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว และบริษัทหรือ
เจ้าพนักงานซึ่งบริษัทมอบหมายได้ออกใบอนุญาตแล้วแต่คนต่างตัวผู้นั้น
ยังมีได้ไปรับ ใบอนุญาตและยังคงทำงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ให้ไปรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้

บังคับ หากไม่ไปขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า
ใบอนุญาตนั้นสิ้นสุดเมื่อครบกำหนดเวลาเช่นว่านั้น

มาตรา ๔๕ คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๒ ซึ่งทำงานโดยอยู่แล้วใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ทำงานนั้นต่อไปได้อีกกว่าจะมีประกาศ
ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๒

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๒ แล้ว ในกรณีทำงานที่
คนต่างด้าวดังกล่าวทำอยู่เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงาน
นั้นได้ต่อไปแต่ต้องยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
ประกาศของรัฐมนตรีดังกล่าวใช้บังคับ ในกรณีที่งานที่คนต่างด้าวดังกล่าว
ทำอยู่นั้น มิใช่เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงานนั้นต่อไป
ได้อีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศ
หรือคำสั่งของรัฐมนตรีหรืออธิบดี หรือใบอนุญาตซึ่งได้ออกหรือสั่งโดย
อาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
ให้ใช้บังคับได้ต่อไปและให้ถือเสมือนเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง
และประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรีหรืออธิบดีหรือ ใบอนุญาตที่ออกตาม
ความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงาน

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๗๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตปลั้	๑,๐๐๐ บาท
(๒) การต่ออายุใบอนุญาตหรือการขยายระยะเวลาการทำงานปลั้	๑,๐๐๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	๓๐๐ บาท
(๔) การอนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงาน	๕๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ มีหลักการใช้บังคับเฉพาะคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเท่านั้น ส่วนคนต่างด้าวบางประเภทที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่มีหลักฐานการได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เช่น ญวนอพยพ เป็นต้น ไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายนี้ และปัจจุบันบุคคลเหล่านี้ได้มาประกอบอาชีพหรือทำงานอยู่ในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ โดยเสรี ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผู้มีสิทธิเหนือคนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่โดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงจำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติเพื่อใช้บังคับแก่คนต่างด้าวเหล่านี้ด้วย นอกจากนถ้อยคำในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ หลายแห่งไม่ชัดเจน ทำให้เป็นปัญหาขัดข้องในทางปฏิบัติอยู่หลายเรื่อง เนื่องจากได้ออกมาใช้บังคับโดยกระหนั้กันตามภาวะความจำเป็น ในสมัยนั้น จึงจำต้องแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน